Seat No.	

PD-18

Total No. of Pages : 16

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, 2025
POLITICAL SCIENCE
Sub. Code: 58779

Day and Date : Wednesday, 10-09-2025 **Total Marks : 100**

Time : 4.00 p.m. to 6.00 p.m.

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Each question carries 2 marks.
3. Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
4. Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
5. Follow the instructions given on OMR Sheet.
6. Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
7. Only non programmable calculators are allowed.

1) Which of the following is a reference citation style commonly used for referencing in social sciences?

A. Harvard B. Chicago

C. MLA D. APA

१) खालीलपैकी कोणती संदर्भ उद्धरण शैली सामान्यतः सामाजिक विज्ञानांमध्ये संदर्भ देण्यासाठी वापरली जाते ?

अ. हार्वर्ड ब. शिकागो

क. एमएलए ड. एपीए

2) Which of the following Western Political thinker used 'Observation methodology'?

A. Kautilya B. Dr. Babasaheb Ambedkar

C. Aristotle D. Confucius

२) खालीलपैकी कोणत्या पाश्चात्य राजकीय विचारवंताने 'निरीक्षण पद्धती' वापरली ?

अ. कौटिल्य ब. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

क. औरस्टॉटल ड. कन्फ्यूशियस

3) What is the main aim of interdisciplinary research?

A. To bring out the holistic approach to research

B. To over simplify the problem of research

C. Not to create a new trend in research methodology

D. To increase the emphasis on a single subject in the research domain

३) आंतरविद्याशाखीय संशोधनाचे मुख्य उद्दिष्ट काय आहे?

अ. संशोधनाचा समग्र दृष्टीकोन समोर आणणे

ब. संशोधनाची समस्या अधिक सोपी करणे

क. संशोधन पद्धतीत नवीन ट्रेंड निर्माण होऊ न देणे

ड. संशोधन क्षेत्रात एकाच विषयावरील भर वाढविणे

4) Which of the following is/are the primary data collection methods?

A. Observation method B. Library method

C. Interview method D. Both A & C

४) खालीलपैकी कोणती प्राथमिक डेटा संकलन पद्धती आहे/आहेत?

अ. निरीक्षण पद्धत ब. ग्रंथालय पद्धत

क. मुलाखत पद्धत ड. अ आणि क दोन्ही

5) "A hypothesis is a Proposition which can be put to test to determine its validity" Defined by

A. Lund berg B. Johnson

C. P. V. Young D. Goode and Hatt

५) गृहितक एक प्रस्ताव आहे ज्याची वैधता निश्चित करण्यासाठी चाचणी केली जाऊ शकते अशी व्याख्या कोणी केली ?

अ. कुंड बर्ग ब. जॉन्सन

क. पी. व्ही. यंग ड. गुड आणि हॅट

6) Which of the following thinker proposed Behavioural Approach in Research?

A. Plato B. Aristotle

C. David Easton D. Max Weber

६) खालीलपैकी कोणत्या विचारवंताने संशोधनात वर्तनवादी दृष्टिकोन मांडला?

अ. प्लेटो ब. ॲरिस्टॉटल

क. डेव्हिड ईस्टन ड. मॅक्स वेबर

7) Who is the author of the book named "Methods in Social Research"?

A. Kerlinger B. Goode and Hatt

C. C.R Kothari D. P. V. Young

७) Methods in Social Research या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?

अ. केर्लिंगर ब. गुड आणि हॅट

क. सी.आर. कोठारी ड. पी.व्ही. यंग

8) Bibliography given in a research report:

A. Shows vast knowledge of the researcher

B. Helps those interested in further research

C. Has no relevance to research

D. To Authorize research

८) संशोधन अहवालात दिलेली ग्रंथसूची:

अ. संशोधकाचे अफाट ज्ञान दाखवते

ब. पुढील संशोधनात स्वारस्य असलेल्यांना मदत करते

क. संशोधनाशी संबंधित नाही

ड. संशोधनास अधिकृतता देण्यासाठी

9) Generalized conclusion on the basis of a sample is technically known as:

A. A Statistical inference B. Standardization of research

C. Data analysis and interpretation D. All of these

९) नमुन्याच्या आधारे सामान्यीकृत निष्कर्ष तांत्रिकदृष्ट्या म्हणून ओळखला जातोः

अ. सांख्यिकीय अनुमान | ब. संशोधनाचे मानकीकरण

क. डेटा विश्लेषण आणि अर्थबोधन | ड. यापैकी सर्व

10) Which of the following thinker adopted 'Historical Research Methodology'?

A. David Easton | B. Gabriel Almond

C. G. B. Powell | D. Sabine

१०) खालीलपैकी कोणत्या विचारवंताने 'ऐतिहासिक संशोधन पद्धती' स्वीकारली?

अ. डेव्हिड ईस्टन | ब. गॅब्रिएल आल्मंड

क. जी.बी. पॉवेल | ड. सबाईन

11) When a research problem is related to heterogeneous population the most suitable sampling method is:

A. Cluster Sampling | B. Lottery Method

C. Stratified Sampling | D. Convenient Sampling

११) जेव्हा संशोधन समस्या विषम लोकसंख्येशी संबंधित असते, तेव्हा सर्वात योग्य नमुना पद्धत आहे:

अ. क्लस्टर सॅम्पलिंग | ब. लॉटरी पद्धत

क. स्तरीकृत नमुना | ड.. सोयीस्कर सॅम्पलिंग

12) What kind of source is considered to be the 'original document' in research?

A. Primary | B. Secondary

C. Tertiary | D. Only B and C

१२) संशोधनामध्ये 'मूळ दस्तऐवज' हे कोणत्या प्रकारच्या स्त्रोताचे ऊदाहरण मानले जाते?

अ. प्राथमिक | ब. दुय्यम

क. तृतीयक | ड.. केवळ ब आणि क

13) What is the example of 'Aggregate Data'

A. Social-Economic Survey | B. Logical fact

C. Historical Fact | D. Critical explation

१३) 'साकल्पिक माहिती' चे उदाहरण काय आहे?

अ. सामाजिक–आर्थिक पाहणी अहवाल ब. तार्किक तथ्य

क. ऐतिहासिक तथ्य ड.. चिकित्सक वर्णन

14) Which of the following is not an objective of research?

A. Acquiring knowledge

B. Solving social problems

C. Finding cause-and-effect relationships in social phenomena

D. Non social utility based research

१४) खालीलपैकी कोणते संशोधनाचे उद्दिष्ट नाही?

अ. ज्ञान प्राप्त करणे

ब. सामाजिक समस्या सोडविणे

क. सामाजिक घटनातील कार्यकारण संबंध शोधणे

ड. समाज अनुपयोगिताधिष्ठित संशोधन

15) Which of the following essential feature of research?

A. Usability B. Experience

C. Replicability D. Generalisability

१५) खालीलपैकी कोणते संशोधनाचे आवश्यक वैशिष्ट्य आहे?

अ. उपयोगिता ब. अनुभव

क. प्रतिकृती ड. सामान्यता

16) According to the research objective, the type of interview is

A. Diagnostic Interview B. Informal Interview

C. Personal Interview D. Group Interview

१६) संशोधन उद्दिष्टानुसार मुलाखतीचा...... हा प्रकार पडतो.

अ. निदानात्मक मुलाखत ब. अनौपचारिक मुलाखत

क. व्यक्तिगत मुलाखत ड. सामूहिक मुलाखत

17) The quality of research is judged by the

A. Detailed knowledge

B. Experience of Researcher

C. Methodology adopted in conducting the research

D. All the above are correct

१७) संशोधनाच्या गुणवत्तेचे मूल्यांकन

अ. तपशीलवार ज्ञान

ब. संशोधकाचा अनुभव

क. संशोधन आयोजित करताना अवलंबलेली पद्धत

ड. वरील सर्व बरोबर

18) The method of selecting representative members of a group and obtaining information from them and assuming that information belongs to the entire group or the whole is called sampling method.

A. This statement is completely true,

B. This statement is false,

C. This statement is half true,

D. Cannot be said.

१८) समूहाचे प्रातिनिधिक सदस्य निवडून त्यांच्याकडून माहिती मिळविणे व ती माहिती संपूर्ण समूहाचे अथवा समग्राची आहे असे मानणे या पद्धतीलाच 'नमुना निवड पद्धती' असे म्हणतात.

अ. हे विधान पूर्ण सत्य आहे   ब. हे विधान असत्य आहे

क. हे विधान अर्धसत्य आहे   ड. सांगता येत नाही

19) What is 'Data' in Political Science?

A. Fact   B. Objectives

C. Information about Research topic   D. Hypothesis

१९) राज्यशास्त्रात 'डेटा' म्हणजे काय?

अ. तथ्य
ब. उद्दिष्टे
क. संशोधन विषयाची माहिती
ड. गृहीतके

20) Which type 'Research Report' is legally valid ?

A. Written Report
B. Unwritten Report
C. Verbal Report
D. None of the Above

२०) कोणत्या प्रकारचा 'संशोधन अहवाल' कायदेशीररित्या वैध आहे?

अ. लेखी अहवाल
ब. अलिखित अहवाल
क. मौखिक अहवाल
ड. वरीलपैकी एकही नाही

21) Which is the first step of research?

A. Finding a solution
B. Finding a problem
C. Hypothesis
D. Data collection

२१) संशोधनाची पहिली पायरी कोणती?

अ. उपाय शोधणे
ब. समस्या शोधणे
क. गृहीतक
ड. डेटा संकलन

22) Which of the following terms can be associated with research in social sciences?

A. Empirical research
B. Historical research
C. Laboratory research
D. A and B

२२) खालीलपैकी कोणते संज्ञा सामाजिक शास्त्रातील संशोधनाशी संबंधित असू शकते?

अ. अनुभवाधिष्ठित संशोधन
ब. ऐतिहासिक संशोधन
क. प्रयोगशाळा संशोधन
ड. अ आणि ब

23) Which of the following are the approaches of a research?

A. Qualitative and Quantitative
B. Sampling and Non Sampling
C. Factual and Non Factual
D. Primary and Secondary

२३) खालीलपैकी कोणते संशोधनाचे दृष्टिकोन आहेत?

अ. गुणात्मक आणि परिमाणवाचक
ब. नमुना निवड आणि नमुना निवड नसलेले
क. तथ्यात्मक आणि तथ्य नसलेले
ड. प्राथमिक आणि दुय्यम

24) What is called Reasoning from general to particular?

A. searching again and again
B. Observation
C. Inductive
D. Deductive

२४) सामान्य ते विशिष्ट तर्काला काय म्हणतात?

अ. पुन्हा पुन्हा शोधणे
ब. निरीक्षण
क. आगमनात्मक
ड. निगमनात्मक

25) Possible findings of the research is called

A. Research methods
B. Research objectives
C. Research report
D. Hypothesis

२५) संशोधनाचे संभाव्य निष्कर्ष म्हणजे.........

अ. संशोधन पद्धती
ब. संशोधन उद्दिष्ट
क. संशोधन अहवाल
ड. गृहीतक

26) Who among the following criticized classical political theory?

A. Aristotle
B. David Easton
C. Socrates
D. Machiavelli

२६) अभिजात राजकीय सिद्धांतावर खालीलपैकी कोणी टिका केली?

अ. ॲरिस्टॉटल
ब. डेविड ईस्टन
क. सॉक्रेटीस
ड. मॅकियावेली

27) According to the Marxist theory of state, which of the following class is the ruling class?

A. Bourgeoise
B. Hunter
C. Serf
D. Worker

२७) मार्क्सवादी राज्याच्या सिद्धांतानुसार खालीलपैकी कोणता वर्ग राज्यकर्ता वर्ग आहे?

अ. ब्रुझ्वा वर्ग
ब. शिकारी
क. भूदास
ड. कामगार

28) Who among the following made the Bahujam ideology effective in the political process?

A. Chanrababu Naidu
B. Kanshiram
C. Morarji Bhai Desai
D. Sarojini Naidu

२८) खालीलपैकी कोणी राजकीय प्रक्रियेत बहुजन विचारप्रणाली प्रभावी ठरवली?

अ. चंद्राबाबू नायडू
ब. कांशीराम
क. मोरारजी भाई देसाई
ड. सरोजिनी नायडू

29) Mahalanobis gave direction to Indian political economy during which of the following periods?

A. 2000-2010
B. 2010-2020
C. 1950-1960
D. 2021-2024

२९) महालनोबिस यांनी खालीलपैकी कोणत्या काळात भारतीय राजकीय अर्थकारणाला दिशा दिली?

अ. २०००–२०१०
ब. २०१०–२०२०
क. १९५०–१९६०
ड. २०२१–२०२४

30) Who wrote the book 'Green Political Thought: An Introduction'?

A. Brian Baxter
B. Barry John
C. Arne Naess
D. Andrew Dobson

३०) 'Green Political Thought: An Introduction' हे पुस्तक कोणी लिहिले?

अ. ब्रायन बॅक्स्टर
ब. बॅरी जॉन
क. अर्ने नेस
ड. अँड्रयू डॉब्सन

31) ..... is a tool to assess and check the institutionalization of gender equality in organizations, including their policies, programs, projects and/or provision of services, structures, proceedings and budgets.

A. Gender Audit B. Gender Budget

C. Gender Equality D. Gender Finance

३१) .... हे संस्थांमध्ये त्यांची धोरणे, कार्यक्रम, प्रकल्प आणि/किंवा सेवांच्या तरतुदी, संरचना, कार्यवाही आणि अंदाजपत्रके यासहीत संस्थांमधील लिंगभाव समानतेचे संस्थात्मकीकरण मूल्यांकन आणि तपासण्याचे एक साधन आहे.

अ. लिंगभाव लेखापरीक्षण ब. लिंगभाव अंदाजपत्रक

क. लिंगभाव समानता ड. लिंगभाव वित्त

32) Which of the following concept is not used by David Easton in his System approach model?

A. Input B. Output

C. Environment D. Social Justice

३२) पुढीलपैकी कोणती संकल्पना डेव्हिड ईस्टनने त्याच्या व्यवस्था दृष्टिकोनामध्ये वापरली नाही?

अ. आदान ब. प्रदान

क. पर्यावरण ड. सामाजिक न्याय

33) Who defined that "Public administration consists of all those operations having for their purpose the fulfilment or enforcement of public policy"?

A. Luther Gulick B. L.D.White

C. Dwight Waldo D. Woodrow Wilson

३३) लोकप्रशासनात अशा सर्व कृतींचा समावेश होतो कि, ज्यांचा उद्देश सार्वजनिक धोरणांची पूर्तता किंवा अमलबजावणी करणे हा असतो हि व्याख्या कोणी केली ?

अ. ल्यूथर गुलिक ब. एल.डी. व्हाइट

क. ड्वाइट वाल्डो ड. वुड्रो विल्सन

34) In which year the State Election Commission, Maharashtra (SECM) was established?

A. 26th April 1991 B. 26th April 1992

C. 26th April 1993 D. 26th April 1994

३४) राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र (SECM) ची स्थापना कोणत्या साली झाली?

अ. २६ एप्रिल १९९१ ब. २६ एप्रिल १९९२

क. २६ एप्रिल १९९३ ड. २६ एप्रिल १९९४

35) Article 32 belongs to which part of the Indian Constitution?

A. Part - II B. Part III

C. Part - IV D. Part - V

३५) अनुच्छेद – ३२ भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या भागाशी संबंधित आहे?

अ. भाग – II ब. भाग – III

क. भाग – IV ड. भाग – V

36) Which of the following statements correct about the nature of public policy?

A. Public Policies are not goal oriented

B. Public policy is not the outcome of the government's collective actions.

C. Public Policies are private goal oriented

D. Public policy is what the government actually decides or chooses to do.

३६) सार्वजनिक धोरणाच्या स्वरूपबाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे?

अ. सार्वजनिक धोरणे ध्येयाभिमुख नसतात

ब. सार्वजनिक धोरण हे सरकारच्या सामूहिक कृतींचे फलित नाही.

क. सार्वजनिक धोरणे खाजगी उद्दिष्टाभिमुख असतात

ड. सार्वजनिक धोरण हे सरकार प्रत्यक्षात ठरवते किंवा करायचे ठरवते.

37) Who defines the public policy as "whatever governments choose to do or not to do".

A. Plato	B. Kautilya

C. Woodrow Wilson	D. Thomas R. Dye

३७) सार्वजनिक धोरणाची व्याख्या सरकारने जे करायचे किंवा करायचे नाही ते अशी कोण करते.

अ. प्लेटो	ब. कौटिल्य

क. वुड्रो विल्सन	ड. थॉमस आर. डाय

38) Which political thinker used the comparative method?

A. Plato	B. Aristotle

C. Creto	D. Polymarcus

३८) कोणत्या राजकीय विचारवंताने तुलनात्मक पद्धत वापरली?

अ. प्लेटो	ब. ॲरिस्टॉटल

क. क्रेटो	ड. पॉलिमार्कस

39) Constitutionalism is the belief that the government of a nation should only act as allowed in the nation's

A. Religion	B. Leader

C. Constitution	D. Language

३९) संविधानवाद हा असा विश्वास आहे की एखाद्या राष्ट्राच्या सरकारने फक्त राष्ट्राच्या कार्य केले पाहिजे. . मध्ये परवानगी दिल्याप्रमाणेच

अ. धर्म	ब. नेता

क. संविधान	ड. भाषा

40) Which are the two major books of Nicolò Machiavelli?

A. The Prince, The State	B. The Prince, The Discourses

C. The Discourses, The Laws,	D. The Prince, The Politics

४०) निकोलो मॅकियाव्हेलीचे प्रमुख दोन ग्रंथ कोणते?

अ. दि प्रिन्स, दि स्टेट　　　　ब. दि प्रिन्स, दि डिस्कोर्सेस

क. दि डिस्कोर्सेस, दि लॉज,　　　　ड. दि प्रिन्स, दि पॉलिटिक्स

41) When was World Trade Organization established?

A. 1995　　　　B. 1996

C. 1997　　　　D. 1998

४१) जागतिक व्यापार संघटना केव्हा स्थापन झाली?

अ. १९९५　　　　ब. १९९६

क. १९९७　　　　ड. १९९८

42) Which six languages are used as official languages in the United Nations?

A. Arabic, Chinese, English, French, Russian, Spanish

B. English, Chinese, Hindi, Arabic, French, Russian,

C. Spanish, Arabic, English, French, Russian, German

D. French, English, Russian, German, Italian, Chinese

४२) संयुक्त राष्ट्रांमध्ये अधिकृत भाषा म्हणून कोणत्या सहा भाषा वापरल्या जातात?

अ. अरबी, चीनी, इंग्रजी, फ्रेंच, रशियन, स्पॅनिश

ब. इंग्रजी, चीनी, हिंदी, अरबी, फ्रेंच, रशियन

क. स्पॅनिश, अरबी, इंग्रजी, फ्रेंच, रशियन, जर्मन

ड. फ्रेंच, इंग्रजी, रशियन, जर्मन, इटालियन, चीन

43) The Book 'Towards Total Revolution' written by ....?

A. M. N. Roy　　　　B. J. P. Narayan

C. R. M. Lohiya　　　　D. Dr. B. R. Ambedkar

४३) 'Towards Total Revolution' हा ग्रंथ ...... ने लिहिला?

अ. एम. एन. रॉय　　　　ब. जे. पी. नारायण

क. आर. एम. लोहिया　　　　ड. डॉ. बी. आर. आंबेडकर

44) Who was founder of Schedule Castes Federation?

A. J. P. Narayan B. Manavendranath Roy

C. R.M.Lohiya D. B.R.Ambedakar

४४) शेडूल्ड कास्ट फेडरेशनची स्थापना कोणी केली ?

अ. जे.पी. नारायण. ब. मानवेंद्रनाथ रॉय

क. आर. एम. लोहिया ड. डॉ.बी.आर. आंबेडकर

45) Who wrote the book 'Politics Among Nations'?

A. Kenneth Waltz B. E.H. Carr

C. Hans Morgenthau D. Henry Fayol

४५) 'Politics Among Nations' हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

अ. केनेथ वाल्झ ब. इ.एच. कार

क. हेन्स मोर्गेन्था ड. हेत्री फियॉल

46) Who is credited with introducing system theory in international politics?

A. Hartman B. Samuel Huntington

C. Jürgen Habermas D. Morton Kaplan

४६) आंतरराष्ट्रीय राजकारणामध्ये व्यवस्था सिद्धांत मांडण्याचे श्रेय कोणाला दिले जाते?

अ. हार्टमन ब. सॅम्युअल हंटिंग्टन

क. जुर्गन हॅबरमास ड. मॉर्टन कॅप्लान

47) The Liberal Approach of Constitutionalism originated in

A. South America B. Asia

C. Europe D. Africa

४७) घटनावादाचा उदारमतवादी दृष्टीकोन येथे उगम पावला.

अ. दक्षिण अमेरिका ब. आशिया

क. युरोप ड. आफ्रिका

48) In which year the first constitution of Pakistan was enforced?

A. 23 March 1956 B. 23 March 1957

C. 23 March 1958 D. 23 March 1959

४८) पाकिस्तानची पहिली राज्यघटना कोणत्या वर्षी लागू करण्यात आली?

अ. २३ मार्च, १९५६ ब. २३ मार्च, १९५७

क. २३ मार्च, १९५८ ड. २३ मार्च, १९५९

49) Who coined the term 'Congress System' in India?

A. Rajani Kothari B. Jawaharlal Nehru

C. Mahatma Gandhi D. Pratap Bhanu Mehta

४९) 'काँग्रेस व्यवस्था' हा शब्द भारतात कोणी तयार केला?

अ. रजनी कोठारी ब. जवाहरलाल नेहरू

क. महात्मा गांधी ड. प्रताप भानू मेहता

50) Who wrote the book 'Political Culture and Political Development'?

A. Lucian W. Pye B. David Easton

C. David Apter D. Gabrial Almond

५०) 'पोलिटिकल कल्चर अँड पोलिटिकल डेव्हलपमेन्ट' हे पुस्तक कोणी लिहिले?

अ. लुसियन डब्ल्यू. पाय ब. डेव्हिड ईस्टन

क. डेव्हिड अॅप्टर ड. गॅब्रिअल आल्मंड

❒❒❒

- Rough Work -